

Zápis z jednání výboru spolku Skutek ze dne 13. března 2024

Přítomni: Alena Kunicová, Jiří Ptáček, Jitka Hlaváčková, Jana Bernartová, Johana Lomová, Zuzana Štefková, Tereza Velíková a Vít Havránek

1. Volby do výboru Skutku a schválení zpráv o činnosti:

Na tři uvolněná (Kataríny Hládekové, Jany Bernartové a Terezy Velíkové) + dvě neobsazená místa ve výboru jsou navrženi tyto ověření kandidáti: Hana Janečková, Adam Tománek, Petra Vlachynská, Jiří Pitrmuc, Michaela Vašáková, Martin Netočný.

Marcela Straková dodá finanční zprávu, nejlépe za období 2022-23.

Alena Kunicová a Jitka Hlaváčková dodaly výroční zprávu 2021-2023.

Jiří Ptáček založí hlasovací Google formulář a rozešle členské základně (napřed otestuje v rámci výboru). Volba by měla být zahájena co nejdříve!

2. Status umělce/Narovnání legislativních podmínek umělecké práce

Jitka Hlaváčková referovala o situaci: aktuálně dorazila od Jakuba Bakule také informace o zveřejnění návrhu, který je výsledkem vypořádání připomínek z meziresortního řízení. Nová verze návrhu MK ČR přináší mírné změny k lepšímu: z podmínek registrace byla odstraněna podmínka doložení nadpolovičních příjmů z umělecké činnosti i doložení příjmů nedosahujících průměrné mzdy – hlásit se tedy mohou všichni umělci, kteří smlouvami doloží 2 (resp. 24 měsíců v rámci 3 let) roky zpět uměleckou činnost.

- studijní stipendia byla zaneseny přímo do novely zákona, pro ně však platí původní omezení (- tedy příjmy nižší než průměrná mzda + nadpoloviční příjmy z umělecké činnosti za poslední 2 roky)

- zde návrh textu vyjádření Skutku: https://docs.google.com/document/d/19169r-SxDLuTogz_WRx-nthb7ZOVxwqt4brssXI9pGw/edit

- a zde odkaz na místo, kde jsou aktuální znění ministerských, vládních i poslaneckých návrhů i připomínky a další dokumenty pohromadě:

<https://odok.cz/portal/veklep/material/KORNCY8KLOZN/KORND2WLE50D>

K aktuálnímu návrhu Statusu proběhla debata členů výboru, které se jako host zúčastnil i Vít Havránek. V diskusi zazněly především tyto výhrady:

Jana Bernartová: Absolventi uměleckých oborů se ve většině případů z důvodu daňového zvýhodnění registrují jako OSVČ (jako např. štukatéri, aj.) nikoliv jako "umělci v rámci kategorie svobodné povolání". Zdá se, že toto by je mohlo vylučovat z možnosti doložit svou uměleckou činnost a vyloučit z příjemců stipendií. Navíc jde o podnět ve smyslu zrovnoprávnění umělecké činnosti, jejíž náklady jsou zpravidla podstatně vyšší než u řady OSVČ – přesto mají umělci nárok na odpisy paušálních nákladů pouze do výše 40%, zatímco

např. štukatěři a mnozí další do výše 80%. Navíc systém je zde netransparentní: ani běžní úředníci nemají povědomí o kategorii volné povolání/umělec – kategorie není veřejně známá (neobjevuje se v běžných číselnících), veřejný registr pravděpodobně není dostupný nebo v něm kategorie chybí.

Tereza Velíková: Ti, kdo učí na uměleckých školách (což je podstatná část umělců, nikoliv však nutně ekonomicky úspěšných), jsou téměř jistě diskvalifikováni z žádosti o umělecká stipendia, neboť jejich smluvní umělecká činnost je nutně (z časových důvodů). Pedagogickou činnost ve stávajícím systému pravděpodobně nelze klasifikovat jako činnost uměleckou.

Jitka Hlaváčková: Nevhodné je, zejména pro výtvarné umělce, doložení umělecké činnosti dokládáním smluv (206, čl. 9b (2)). Jedná se o základní definici umělce – Skutek v minulosti několikrát navrhoval "definici výtvarného umělce", která byla zároveň návrhem pro podmínky přijetí do registru umělců na základě jiných prokazatelných kritérií umělecké činnosti. (Dokonce i v programu NPO „Covid-kultura-III“, vyhlašovaném v roce 2021 Ministerstvem průmyslu a obchodu, byly podmínky žádosti nastaveny vhodněji. Bylo zde požadováno pouze doložení kombinace příkladu smluv/dokladů o konání uměleckých výstupů, autorských CV a čestných prohlášení. - *prověřit!*)

V podmínkách získání tvůrčího stipendia (jehož zavedení bylo rozporováno připomínkou Ministerstva financí ČR) navíc zůstává podmínka doložení více než poloviny příjmů z umělecké činnosti. Tato kombinace, společně s omezením průměrnou mzdou a s aktuální nevstřícnou praxí k vyplácení uměleckých honorářů ze strany státních i jiných institucí, pravděpodobně diskvalifikuje naprostou většinu potenciálních žadatelů z řad výtvarného umění.

Johanna Lomová: Návrh neobsahuje žádnou možnost kolektivního vyjednávání.

Jitka H.: Oproti odborně zpracovaným návrhům připraveným pracovní skupinou MKČR a zpracovaným odborem umění, literatury, knihoven, kulturních a kreativních průmyslů v návrhu zcela chybí mimo jiné tyto podstatné okruhy:

- Opatření sociální podpory v případě výpadku příjmů, mateřské, a zdravotní neschopnosti (ale také např. podpora druhé kariéry u tanečníků atd.)
- Možnost kolektivního vyjednávání
- Daňová opatření – navýšení daňového paušálu pro oblast volného umění (zejména výtvarné obory) atd.
- Preciznější definice „umělce“ za jednotlivé obory

3. Situace kolem Rudolfiny

Zveřejnění programové koncepce je podle neoficiálních zpráv až na začátek dubna, sestavuje se umělecká rada, kam by měla být nominována i Johana Lomová. Navrhujeme následující kroky: Jiří Ptáček pošle text výzvy řediteli filharmonie o zveřejnění programové koncepce atd. Paralelně chce Skutek iniciovat debatu s Julií Bailey, naznačit jí, jak významný potenciál je i ve

spolupráci s lokální scénou :). Jitka se pokusí Julii tento požadavek předat, pokud se to nepodaří, napíšeme jí společně.

4. Kulturní a kreativní federace

Konečně byla oficiálně zapsána Kulturní a kreativní federace, do které teď tedy lze vstupovat individuálně i skupinově - [zde](#). Tady je odkaz na platbu členských příspěvků nastavené na individuální členství:

Zástupci KKF (za výtvarné umění byly přítomny Anežka Bartlová, Jitka Hlaváčková a Anna Remešová) se sešli online 20.3. a dohodli se na dalších krocích, mimo jiné konání valné hromady členů v Brně pravděpodobně kolem poloviny května, strategiích komunikace a intenzivní propagaci činnosti KKF, aktuálně zejména tématu Statusu umělce a podpoře kulturní komunity na Slovensku.

5. kauza Mánes

Skutek obdržel dopis od Aleše Janáka, popisující krizi ve vedoucích orgánech Nadace Českého výtvarného umění, která spravuje budovu Mánesa.

Zde popis kauzy z Deníku N (odemčený odkaz): <https://denikn.cz/1380022/bitva-uvnitri-manesu-dozorci-rada-kritizuje-nakladani-s-majetkem-mimo-jine-pronajem-penzionu-synovi-reditelky/?cst=e9b0fce6ec0fcdf9a4c25268a725ccacb4a077795a99777e3f98454e7a0f1964>

Mimoходом, při hledání slova Mánes (abych zjistila co jsme si tehdy o tom vlastně psali), na mě vypadl email od Josefa Mánesa (!?!) s žádostí o hlasování do orgánů nadace z roku 2013 - evidentně šlo o nějakou formu lidového hlasování. Zajímalo by mě, jak to tehdy vlastně probíhalo.

Stanovisko: Současná situace – věkový průměr ve správní radě je 70 let, uměleckou obec zde reprezentují poměrně málo známé umělecké osobnosti – zastoupení nelze nazvat reprezentativním. Dosavadní vedení nadace jednalo i hospodařilo netransparentním způsobem. Je zcela nezbytné vypsát nové volby do správní rady tak, aby se na nominacích kandidátů (i samotné volbě) podílely všechny významné organizace zastupující uměleckou komunitu v ČR.

6. Podpora zachování hodnotného uměleckého díla ve veřejném prostoru

Skutek obdržel výzvu k podpoře petice/otevřeného dopisu odborníků za zachování **výdechu z metra od sochaře Petra Šedivého na náměstí Jiřího z Poděbrad**. Výbor doporučuje se za Spolek k dopisu připojit a text dopisu zveřejnit na FB Skutku.

Další schůze výboru je naplánována na 8. dubna 2024

Zapsala Jitka Hlaváčková, ověřila Alena Kunicová